

ДЕРЖАВНЕ АГЕНТСТВО ЛІСОВИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКЕ ДЕРЖАВНЕ ПРОЕКТНЕ ЛІСОВПОРЯДНЕ ВИРОБНИЧЕ ОБ'ЄДНАННЯ
КОМПЛЕКСНА ЛІСОВПОРЯДНА ЕКСПЕДИЦІЯ

Інв. _____ Прим. _____

ПРОЄКТ

**організації та розвитку лісового господарства
КОМУНАЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА
„ДАРНИЦЬКЕ
ЛІСОПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО“
КИЇВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Т.в.о.генерального директора
Начальник експедиції
Головний інженер експедиції
Начальник лісовпорядної партії

Шарейко П.М.
Желізняк П.В.
Тимошенко А.Г.
Фукаревич А.В.

Ірпінь – 2020

ЗМІСТ

Стор.

РОЗДІЛ 1. СТИСЛА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІЇ ТА ЛІСОРОСЛИННИХ УМОВ

- 1.1. Місцезнаходження і площа
- 1.2. Організація території. Обсяг і характер виконаних лісовпорядних робіт
- 1.3. Природно-кліматичні умови

РОЗДІЛ 2. ЕКОНОМІЧНІ УМОВИ

- 2.1. Основні галузі народного господарства в районі розташування ліспаркгоспу
- 2.2. Обсяги заготівлі деревини та її реалізація
- 2.3. Характеристика шляхів транспорту
- 2.4. Рентна плата за спеціальне використання лісових ресурсів
- 2.5. Основні показники ведення лісового господарства, виробнича потужність ліспаркгоспу
- 2.6. Значення лісового господарства в економіці району розташування ліспаркгоспу і охороні довкілля
- 2.7. Сертифікація лісів

РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ВЕДЕННЯ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА. ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕМЕЛЬ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

- 3.1. Поділ лісів на категорії
- 3.2. Господарські частини, господарства та господарські секції
- 3.3. Стан та динаміка земель лісогосподарського призначення
- 3.4. Екологічний стан лісів

РОЗДІЛ 4. АНАЛІЗ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 4.1. Виконання основних положень проєкту попереднього лісовпорядкування
- 4.2. Рубки головного користування
- 4.3. Рубки формування і оздоровлення лісів
- 4.4. Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства
- 4.5. Заходи з лісозахисту
- 4.6. Відтворення лісів
- 4.7. Гідролісомеліорація
- 4.8. Охорона лісу
- 4.9. Використання угідь і ресурсів побічних користувань
- 4.10. Використання земель лісогосподарського призначення для потреб мисливського господарства і культурно-оздоровчих цілей. Охорона рідкісних видів птахів
- 4.11. Підсочка лісу і використання ресурсів другорядних лісових матеріалів
- 4.12. Загальний висновок за результатами аналізу лісогосподарської діяльності

РОЗДІЛ 5. ПРОЄКТ ЛІСОКОРИСТУВАННЯ

І ЛІСОГОСПОДАРСЬКИХ ЗАХОДІВ

- 5.1. Головне користування лісом
- 5.2. Рубки формування і оздоровлення лісів
- 5.3. Інші заходи, не пов'язані з веденням лісового господарства
- 5.4. Річний обсяг користування з усіх видів рубок
- 5.5. Відтворення лісів
- 5.6. Реконструкція насаджень
- 5.7. Гідролісомеліорація

- 5.8. Насінництво і лісові розсадники
- 5.9. Охорона лісу
- 5.10. Лісозахист
- 5.11. Використання лісу в рекреаційно-оздоровчих цілях
- 5.12. Використання угідь і ресурсів побічних користувань
- 5.13. Використання земель лісогосподарського призначення для потреб мисливського господарства
- 5.14. Підсочка лісу і ресурси другорядних лісових матеріалів
- 5.15. Будівництво, пов'язане з лісогосподарською діяльністю
- 5.16. Екологічне обґрунтування лісокористування та інших запроєктованих заходів
- 5.17. Очікувана ефективність запроєктованих лісогосподарських заходів

Додатки

1. Протокол першої лісовпорядної наради
2. Протокол технічної наради за підсумками польових робіт
3. Протокол другої лісовпорядної наради
4. Відомості про вилучення земельних ділянок за минулий ревізійний період
5. Акт виконання польових лісовпорядних робіт
6. Запроєктовані щорічні обсяги основних рубок формування і оздоровлення лісів у розрізі лісництв
7. Запроєктовані обсяги відновлення лісів у розрізі лісництв
8. Шкала оцінки природної пожежної небезпеки земельних ділянок лісового фонду
9. Запроєктовані щорічні протипожежні обсяги в розрізі лісництв
10. Розподіл кварталів лісництв на майстерські ділянки і обходи

РОЗДІЛ І. СТИСЛА ХАРАКТЕРИСТИКА ТЕРИТОРІЇ ТА ЛІСОРОСЛИННИХ УМОВ

1.1. Місцезнаходження і площа

Комунальне підприємство „Дарницьке лісопаркове господарство“ (далі КП „Дарницьке ЛПГ“ або ліспаркгосп) розташоване в східній частині м. Києва на території Деснянського, Дніпровського та Дарницького адміністративних районів, а також (частково) на території м. Бровари та кількох сільських рад Броварського адміністративного району Київської області

Адміністративно-організаційна структура ліспаркгоспу наводиться в таблиці 1.1.1., віднесення лісів до органів місцевої влади – в таблиці 1.1.2.

Поштова адреса: 02092
м. Київ, вул. Опришківська, 35
тел. (044) 592 10 69

Електронна адреса: lesparkdar@ukr.net

1.1.1. Адміністративно-організаційна структура підприємства

Найменування лісництв, місцезнаходження контор	Найменування адміністративних утворень	Загальна площа, га
Броварське, кв. 72	Деснянський район м. Києва	4311,0
	м. Бровари Київської області	19,0
	Рожівська сільська рада Броварського району	244,0
Разом		4574,0
Білодібровне, кв. 65	Деснянський район м. Києва	3739,2
	м. Бровари Київської області	11,0
	Зазимська сільська рада Броварського району	23,3
Разом		3773,5
Дніпровське, кв. 58	Дніпровський район м. Києва	1526,4
	Деснянський район м. Києва	813,8
Разом		2340,2
Микільське, кв. 35	Дарницький район м. Києва	2725,0
Дарницьке, кв. 37	Дарницький район м. Києва	2759,3
	Княжицька сільська рада Броварського району	56,0
Разом		2815,3
Всього по ліспаркгоспу:		16228,0
в т. ч. за адмінрайонами		
Деснянський район м. Києва		8864,0
Дніпровський район м. Києва		1526,4
Дарницький район м. Києва		5484,3
м. Бровари Київської області		30,0
Броварський район Київської області		323,3

Зовнішні межі ліспаркгоспу, лісництв, адміністративних районів, місця розміщення контор, лісових кордонів показані на картах-схемах.

1.1.2. Віднесення лісів до місцевих органів влади

Назви органів влади	Назви лісництв	Перелік кварталів	Площа, га
Деснянська районна у м. Києві державна адміністрація	Броварське	1-78	4311,0
	Білодібровне	1-79	3739,2
	Дніпровське	33-45, 47-64	813,8
Разом			8864,0
Дніпровська районна у м. Києві державна адміністрація	Дніпровське	1-11, 14-17, 20-32, 46, 65-67	1526,4
Дарницька районна у м. Києві державна адміністрація	Микільське	1-57	2725,0
	Дарницьке	1-51	2759,3
Разом			5484,3
Всього у м. Києві			15874,7
Броварська міська рада Київської області	Броварське	83	19,0
	Білодібровне	149	11,0
Разом			30,0
Рожівська сільська рада Броварського району	Броварське	79-82	244,0
Зазимська сільська рада Броварського району	Білодібровне	106	23,3
Княжицька сільська рада Броварського району	Дарницьке	128, 129, 141, 148, 149, 151	56,0
Всього сільських рад			323,3
Всього у Київській області			353,3
Всього по ліспаркгоспу			16228,0

1.2. Організація території. Обсяг і характер виконаних лісовпорядних робіт

Дарницьке лісопаркове господарство було організовано на площі 18213 га в 1956 році на підставі Постанови ЦК КПУ і РМ УРСР від 20 червня 1956 року „Про Поліпшення стану зеленої зони м. Києва“ та рішення виконкому Київської міської ради депутатів трудящих від 7 серпня 1956 р. №1188 „ро утворення управління зеленої зони м. Києва при виконкомі Київської Міськради депутатів трудящих та затвердження структури, штатів, посадових укладів і статуту управління“ на базі лісів Київського механізованого лісгоспу.

На підставі уточнення площ урочищ, а також передач згідно відповідних рішень та розпоряджень органів влади площа ліспаркгоспу за період з 1956 року по 2009 рік зменшилась на 1719 га, і на початок минулого ревізійного періоду становила 16494 га. За минулий ревізійний період передано іншим землекористувачам 266,0 га (таблиця 1.2.2.). Таким чином, станом на 01.01.2020 року площа ліспаркгоспу становить 16228 га.

Згідно розпорядження Київської міської державної адміністрації № 2715 від 17.12.2001 р. на виконання рішення Київської міської ради від 12.10.2001 р. № 59/1493 „Про деякі питання діяльності підприємств, що входять до складу Київського державного комунального об'єднання зеленого будівництва „Київзеленбуд“ та з метою приведення у

відповідність до законодавства України статутів комунальних підприємств, які входять до складу Київського державного комунального об'єднання „Київзеленбуд”, переіменувати:

- Київське державне комунальне об'єднання зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень міста „Київзеленбуд” в Київське комунальне об'єднання зеленого будівництва та експлуатації зелених насаджень міста „Київзеленбуд”;

- Державне комунальне підприємство Дарницьке лісопаркове господарство в Комунальне підприємство „Дарницьке лісопаркове господарство”.

Дата першого лісовпорядкування лісів, які на даний час входять до складу ЛПГ „Дарницького ЛПГ”, не зафіксована. Останнє лісовпорядкування лісів перед його створенням було виконано в 1952-1953 роках, про що свідчать кілька збережених планшетів.

Перші лісовпорядні роботи на сучасній території КП „Дарницького ЛПГ” були проведені у 1958-1959 роках. Наступні лісовпорядні роботи проводилися регулярно через кожні 10 років. В архіві ліспаркгоспу збереглася більша частина основних матеріалів цих робіт.

Попереднє лісовпорядкування було проведено в 2009 році Комплексною лісовпорядною експедицією Українського державного проектного лісовпорядного виробничого об'єднання (ВО „Укрдержліспроєкт”). Роботи виконувались відповідно до вимог лісовпорядної інструкції 1986 року за I розрядом.

Нинішнє лісовпорядкування проведено у 2019 році Комплексною лісовпорядною експедицією за I розрядом у відповідності з вимогами чинної лісовпорядної інструкції, рішеннями першої лісовпорядної наради і технічної наради за підсумками польових робіт (додатки 1 і 2). Потрібно зауважити, що деякі дані і показники, наведені в протоколі технічної наради за підсумками польових робіт, в процесі виконання камеральних робіт зазнали певних змін. Основні показники проведеного лісовпорядкування наведені в таблиці 1.2.1.

Лісовпорядкування проведено за методом класів віку, який полягає в утворенні госпчастин, господарств, господарських секцій, які складаються з сукупності однорідних за складом і продуктивністю деревостанів, об'єднаних одним віком і способом рубки лісу. Первинною обліковою одиницею є таксаційний виділ, а первинною розрахунковою одиницею – господарська секція. Усі розрахунки здійснені на основі підсумків розподілу площ і запасів насаджень господарських секцій за класами віку.

Під час проведення лісовпорядних робіт керувалися Лісовим кодексом України, Законом України „Про охорону навколишнього природного середовища”, Законом України „Про природно-заповідний фонд”, іншими законодавчими актами України, відповідними нормативно-правовими актами та протоколом першої лісовпорядної наради.

1.2.1. Основні показники проведеного лісовпорядкування

Показники	Одиниці вимірювання	Обсяги
1. Площа лісовпорядкування	га	16228,0
в. т .ч. з використанням ортофікованих космічних знімків	га	16228,0
2. Кількість кварталів	шт.	342
3. Середня площа кварталу	га	47,5
4. Кількість таксаційних виділів	шт.	8485
5. Середня площа таксаційного виділу	га	1,9
6. Закладено площадок вибіркових методів таксації	шт.	
6.1. Вибірково-вимірювальна таксація	шт.	182

Показники	Одиниці вимірювання	Обсяги
6.2. Санітарне обстеження насаджень	шт.	250
7. Закладено площадок на визначення сум площ поперечних перерізів деревостанів	шт.	1921
8. Обстежено лісових культур	га	11,9
9. Кількість планшетів	шт.	75

Примітка: Детальний перелік виконаних під час лісовпорядкування робіт поміщено в додатку 5.

Геодезичною основою для складання планово-картографічних матеріалів прийнято:
 - планшети, виготовлені при проведенні попередніх лісовпорядкувань;
 - ортофіковані космічні знімки зйомки 2017 і 2018 років;
 - матеріали відводів ділянок, які були вилученні зі складу території ліспаркгоспу в минулому десятилітті.

На даний час в розпорядженні ліспаркгоспу правостановлюючі документи на право постійного користування є тільки на одну земельну ділянку (квартал 106 Білодівровного лісництва). Кадастровий номер ділянки: 3221282801:01:128:0015, площа 23,2524 га. У 2018 році на території ліспаркгоспу почалися роботи, пов'язані з оформленням правостановлюючих документів на право постійного користування рештою його земельних ділянок.

Зміни, які відбулися в площі ліспаркгоспу за обліковий період, наведено в таблиці 1.2.2.

1.2.2. Зміна площі за ревізійний період

Найменування лісництв	Найменування адміністративних утворень	Площа в га за даними	
		теперішнього лісовпорядкування	попереднього лісовпорядкування
Броварське	Деснянський район м. Києва	4311,0	4311,0
	м. Бровари Київської області	19,0	19,0
	Рожівська сільська рада Броварського району	244,0	244,0
Разом по лісництву		4574,0	4574,0
Білодівровне	Деснянський район м. Києва	3739,2	3739,7
	м. Бровари Київської області	11,0	11,0
	Зазимська сільська рада Броварського району	23,3	23,3
Разом по лісництву		3773,5	3774,0
Дніпровське	Дніпровський район м. Києва	1526,4	1765,0
	Деснянський район м. Києва	813,8	817,0
Разом по лісництву		2340,2	2582,0
Микільське	Дарницький район м. Києва	2725,0	2725,0
Дарницьке	Дарницький район м. Києва	2759,3	2783,0

Найменування лісництв	Найменування адміністративних утворень	Площа в га за даними	
		теперішнього лісовпорядкування	попереднього лісовпорядкування
	Княжицька сільська рада Броварського району	56,0	56,0
Разом по лісництву		2815,3	2839,0
Усього по ліспаркгоспу:		16228,0	16494,0

Конкретні дані про приймання і передавання лісових ділянок і підстави до них наведені в додатку 4.

Таксація лісового фонду здійснювалась поєднанням окомірної таксації з вибірковою виміральною і переліковою таксацією, дані якої слугували основою для таксаційної характеристики виділу. Для коригування запасів насаджень на 1 га під час окомірної таксації, а також визначення відносних повнот під час вибіркової виміральної і перелікової таксації використовувався таблиці „Сум площ перерізів та запасів деревостанів при повноті 1,0“, поміщених в „Лісотаксаційному довіднику“ (Київ-2013), затвердженому Держлісагентством України (протокол засідання НТР агентства від 27.12.2011).

Крім зазначених таблиць використовувались такі нормативно-методичні матеріали: „Інструкція з проектування, технічного приймання, обліку та оцінки якості лісокультурних об’єктів“, Київ, 2010, „Методичні вказівки з відведення і таксації лісосік, видачі лісорубних квитків та огляду місць заготівлі деревини в лісах Державного агентства лісових ресурсів України“, Київ, 2013, „Робочі правила з проведення вибіркового методу таксації деревостанів під час лісовпорядкування“, Ірпінь, 2012, „Робочі правила з обстеження лісових культур і природного поновлення під час лісовпорядкування“, Ірпінь-2012, „Методика визначення показників рекреаційної характеристики земель“, Ірпінь, 2000, „Технологічна інструкція із заповнення карток таксації для оброблення на персональному комп’ютері“, Ірпінь, 2003,

1.3. Природно-кліматичні умови

Згідно лісорослинного районування територія ліспаркгоспу відноситься до південної зони Українського Полісся.

Клімат розташування ліспаркгоспу за багаторічними спостереженнями, одержаних в Бюро розрахунків і довідок Управління гідрометеослужби України, характеризується як помірно-континентальний з відносно високими середньорічними температурами і значною кількістю опадів.

Коротка характеристика кліматичних умов, що мають значення для лісового господарства, приведена в таблиці 1.3.1

В середньому, за вегетаційний період випадає 380 мм опадів або 65 % від загальної кількості опадів за рік. На вегетаційний період приходить, в середньому, 70 днів з опадами.

В зимовий період випадає 145-155 мм опадів у вигляді снігу. Стійкий сніговий покрив створюється не кожний рік. Розподіл снігового покриву нерівномірний і залежить від рельєфу, сили вітру, а також від наявності рослинності. На відкритих місцях висота снігового покриву в середньому дорівнює 10 см, а в насадженнях до 20 см. В малосніжні зими під час сильних морозів проходить глибоке промерзання ґрунту, яке інколи сягає 151

см, середня глибина промерзання 85 см, найменша - 22 см. Сніг лежить в середньому 112 днів з відхиленням від 98 до 142 днів.

Тривалість безморозного періоду складає 180-187 днів.

Вітри на території підприємства є північно-західні і західні при середній швидкості близько 3,3 м/сек. Більшість опадів приносяться північно-західними вітрами, розподіляються нерівномірно, більше в червні, менше в жовтні та грудні.

Нерівномірність температурних умов і опадів приводить часто в літній період до засухи, в зимовий період – до чергування морозів і відлиг. При засухах різко зменшуються показники приживлюваності незімкнутих лісових культур, створюються сприятливі умови для виникнення та поширення лісових пожеж. При відлигах або великих снігопадах за певних погодних умов на значних площах насадження можуть пошкоджуватися ожеледями або сніголамами. Вітри з великими швидкостями можуть призводити до вітровалів та буреломів в насадженнях.

В цілому клімат району розташування підприємства сприятливий для успішного росту деревних і чагарникових порід (сосни, дуба, берези, вільхи чорної, ліщини, горобини, крушини, бузини і інших), а також інтродукції ряду цінних порід. Це підтверджується наявністю високобонітетних насаджень основних лісоутворюючих порід.

Основні кліматичні показники району розташування лісгоспу взяті за даними метеостанції, розташованої в м. Києві, наведена в таблиці 1.3.1.

1.3.1. Кліматичні показники

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
1. Температура повітря:			
–середньорічна	градус	+8,4	
–абсолютна максимальна	градус	39,9	1898
–абсолютна мінімальна	градус	-32,2	1929
2. Кількість опадів на рік	мм	619	
3. Тривалість вегетаційного періоду	днів	202	09.04-28.10
4. Пізні весняні заморозки			5-21.04
5. Перші осінні заморозки			1-17.10
6. Середня дата замерзання рік			25.12
7. Середня дата початку паводку			10.04
8. Сніговий покрив:			
– товщина	см	до 20	
– час появи			15.11
– час сходження у лісі			20.03
9. Глибина промерзання ґрунту	см	до 85	
10. Напрямок панівних вітрів за сезонами:			
– зима	румб	ПнЗ, З	
– весна	румб	ПнЗ,ПдС	
– літо	румб	ПдЗ	
– осінь	румб	ПнЗ,ПдС	
11. Середня швидкість панівних вітрів за сезонами:			
– зима	м/сек	3,8	

Найменування показників	Одиниці вимірювання	Значення	Дата
– весна	м/сек	3,5	
– літо	м/сек	2,8	
– осінь	м/сек	3,2	
12. Відносна вологість повітря за сезонами:			
– зима	%	85	
– весна	%	70	
– літо	%	65	
– осінь	%	75	

Територія ліспаркгоспу розташована в Придніпровській низині на першій та другій надзаплавних (борових) терасах і частково на заплавній терасі р. Дніпро в місці злиття р. Десни з Дніпром. Рельєф рівнинний з наявністю в окремих лісництвах горбів і підвищень дюнного і моренного характеру.

Різні умови ґрунтоутворення і особливості ґрунтоутворюючих і підстилаючих порід та глибина їх залягання обумовили значну мозаїчність ґрунтового покриву.

Найбільш поширеним типом ґрунтів є підзолистий (дерново-підзолисті підтипи), значно менше - сірі лісові, дернові і чорноземи опідзолені, а також дернові розвинені, лучні і болотні. Ґрунти мають різний механічний склад і фізико-хімічні властивості.. Усе це в тій чи іншій мірі обумовило формування різних умов місцезростання та типів лісу.

Помітні ерозійні процеси на території ліспаркгоспу не виявлені.

Територія ліспаркгоспу розташована в басейнах рік Дніпра і Десни. Ступінь дренажності його території можна вважати задовільною. Рівень ґрунтових вод знаходиться в межах від 1,5 м до 25 м. За ступенем вологості більша частина ґрунтів відноситься до свіжих.

На долю земель з надмірним зволоженням приходить 2,7% площ вкритих лісовою рослинністю земель. Болота займають площу 62,9 га.

Квартали 59-66 Дніпровського лісництва знаходяться безпосередньо у заплаві р. Дніпро між його руслом та руслом протоки Десенка. При цьому квартали 63 і 64 представлені одним островом, а квартал 66 іншим островом. Обидва острови розташовані у руслі Десенки. Між кварталами 59 і 60 протікає вузька протока Бобрівня, яка зв'язує Дніпро з Десенкою.

Всі лісові ділянки ліспаркгоспу відносяться до господарської частини з особливим режимом користування, тому особливо захисні ділянки не виділялися.